



CONCLUSIONS SUBSEU Ajuntament de Castelldefels

DONES INVISIBLES PER LA MEDICINA

23 de maig de 2022
SALA MARGARIDA XIRGU
BIBLIOTECA RAMON
FERNÁNDEZ
JURADO DE CASTELLDEFELS



**Ajuntament
de Castelldefels**

COMISSIÓ DE TREBALL: "SALUT"

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Xerrada de la Carme Valls Llobet sobre les dades en l'àmbit de salut que invisibilitzen a les dones.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Donar a conèixer a la ciutadania les desigualtats de gènere en l'àmbit de la salut i la importància de fer estudis que tinguin en compte aquesta variable per tal de garantir la prevenció, la precisió més ajustada en el diagnòstic i la igualtat de drets de les dones a ser ateses i tractades eficientment per les seves problemàtiques.

NOMBRE DE PERSONES QUE HAN PARTICIPAT

29 persones: 27 dones i 2 homes.

CONCLUSIONS

Idees força

- Als espais formatius e medicina dels anys 50 i 60 no es tenia la consciència que només es referien als homes, en el moment de fer guàrdies es va més evident: venia una dona amb la cama trencada i tot i sospitar que podia ser a causa dels maltractaments, la indicació era que no era un tema a tractar pel professional mèdic que només s'havia d'ocupar de la fractura.
- Del cicle menstrual, a endocrinologia només es feia una classe. És palès l'abisme entre el que sabia la ciència i la pràctica (no s'aplicava). Si la pacient tenia dolors menstruals, es receptaven pastilles anticonceptives. Aquesta va ser la primera invisibilitat, que s'oblidava d'estudiar l'origen dels dolors i fer un diagnòstic a cada cas.
- L'endometriosis diuen que és d'origen genètic, però com pot ser que aleshores cada cop hi hagi més casos. Amb aquesta patologia, el teixit de la matriu surt cap a la cavitat abdominal produint un dolor incapacitant.
- El medi ambient (qualitat de l'aire, aigua i aliments) contenen partícules volàtils o substàncies que contenen disruptors endocrins. Aquesta realitat avui dia també és invisible. Aquests disruptors imiten en el cos els efectes dels estrògens, un desequilibri hormonal ambiental que afecta a homes (disminució d'espermatozoides) i a les dones (menor fertilitat).



6è CONGRÉS
de les **DONES** del **BAIX LLOBREGAT**

4 i 5 de novembre 2022,
Cornellà de Llobregat

- Investiguem bé que passa amb el dolor menstrual. Les dones amb endometriosis tenien relació amb contaminants ambientals (viure a prop d'incineradores, exposició a insecticides,...).
- Pot ser a la història clínica s'hauria d'afegir aquesta part relacionada amb l'exposició als contaminants ambientals.
- Una menstruació suposa com a màxim 80cc de pèrdua de sang. El 50% de les dones amb menstruació estan baixes en ferro, aquesta manca pot provocar cansament, més dolor... Des del Centre d'Anàlisis i Programes Sanitaris s'ha publicat i analitzat amb l'objectiu de visibilitzar i conèixer acuradament el cicle menstrual.
- Les dones tenen més defenses davant de les infeccions. La covid-19 ha posat sobre la taula que la mortalitat dels homes a partir dels 80 anys era superior, perquè les dones tenen millor resposta d'anticossos a les infeccions. Les dones s'han infectat més per raons de gènere (sanitàries, cures, etc), però la mortalitat en homes de més de 80 anys ha estat major.
- Tenir més defenses ens ha fet desenvolupar malalties autoimmunes (lupus, tiroïditis de Hashimoto...). En aquesta darrera malaltia, es donen 50 dones per cada home.
- S'han de donar totes les dades segregades per sexe: utilització del transport públic, hàbits d'esport, percepció de seguretat en els diferents espais públics.
- Després d'un infart, les dones tenen major mortalitat perquè arriben més tard, no identifiquen els símptomes: 34 % de la mortalitat de les dones és per motius cardiovasculars (infarts i accidents cardiovascular). Cal continuar incidint en la ciència de la diferència.
- El càncer de mama és la primera causa de mortalitat prematura de les dones. A la societat industrialitzada, hi ha més casos, com la endometriosis. Una part dels casos són hereditaris (una mica menys d'un 8%), hi ha una altra gran part que té relació amb les hormones i també amb l'ocupació (les dones que treballen en torn de nit tenen més riscos).
- Els homes es moren més de càncer que les dones, sobretot de pulmó relacionat amb un major consum de tabac.
- El dolor crònic, la fibromiàlgia i altres malalties que afecten més a les dones també estan menys investigades.
- A les addiccions també es donen diferències. En els psicofàrmacs, les dones consumeixen 5 vegades més antidepressius que els homes, i 2,5 vegades més



de consum d'ansiolítics. Els nois consumeixen més drogues toves que les dones.

- En el dolor crònic s'ha estudiat poc la manca de vitamina D, de magnesi,... Segurament en un futur es tindrà més evidències que permetran abordar-lo millor.
- Cal que les dones no es converteixin en víctimes, vivim molts anys en societats privilegiades, s'han de recuperar espais de renaixement personal (recepta 1 hora per una mateixa) i recuperar plaer (tenir dret al plaer). El dolor possiblement el portarem posat, si mentrestant ens ho passem bé: ballem, mengem, olors, tocar... Una altra recepta és tenir 5 plaers/gustos al dia, estimula parts del nostre cervell.

Intervencions de les participants:

- Les farmacèutiques amb els dolors i la no visibilització de les dones han tingut molts beneficis. Apunta la ponent al respecte que les farmacèutiques s'han inventat la pastilla rosa que és un antidepressiu per a obtenir un orgasme més al mes. Sovint no han inclòs dones en els treballs de recerca sota l'excusa que es quedarà embarassada. Les dones que tenien tendència a avortar se'ls hi va donar un medicament als anys 40, 15 anys després les nenes d'aquestes dones van tenir càncer de vagina als 14/15 anys. Les netes d'aquestes dones també han desenvolupat càncer de vagina. Tot i que els assaigs clínics tenen normes molt estrictes, només el diner públic ha fet avançar en estudis que tinguin en compte les diferències de dones i homes. Hi ha unes malalties orfes que no tenen tractament perquè els hi passa a poca gent, però no és el cas de l'endometriosis.
- Quins són els motius que quan fan estudis s'oblidin la meitat de la població? La ponent comenta que és una mala pràctica. Hi ha unes guies per les persones que fan recerca incorporin sexe i gènere, diferenciar dones i homes i les condicions de vida i treball socials diferenciades d'uns/es i altres. Les vacunes de la covid-19 es van diferenciar dones i homes, però les preguntes que els hi feien no eren diferents (no els hi van preguntar per la menstruació), i el biaix de gènere és no utilitzar les diferències en tot. Com afecten la solitud, la pobresa, l'exclusió social...
- La mala praxis sovint amaga misogínia.
- Les eines que s'han tingut a la ginecologia no sempre han permès fer diagnòstics concrets: per exemple amb l'endometriosis abans només era possible detectar la tumoral.
- A la nostra comarca hi ha un hospital de referència en el tractament de la mama.



- El càncer relacionat amb l'exposició als camps electromagnètics, els homes tenen més prevalença en els homes que en les dones que estan exposades.
- Sobre la violència obstètrica si els homes parissin no hi hauria debat. La línia entre la mala praxis i la violència masclista sovint es desdibuixa.



6è CONGRÉS
de les **DONES** del **BAIX LLOBREGAT**

4 i 5 de novembre 2022,
Cornellà de Llobregat